

OPONENTSKÝ POSUDEK

bakalářská práce: **Barbora Košatová – Krajina a její proměny v čase**, 3. ročník Specializace v pedagogice – výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání

Bakalářská práce Barbory Košatové má povahu specifického kunsthistorického exkurzu s dobrým inspiračním potenciálem pro praktickou tvorbu i didaktické využití. Název práce je v souladu s jejím obsahem a všechny tři složky se k tématu odkazují.

Velmi pozitivní, pokud jde o **teoretickou část**, je vymezení pojmu krajina v úvodu práce (str. 10, kap. 2.1.). Pozor však na přemíru citací! Oceňuji také autorčinu polemiku s autoritami (str.13, Václav Cílek). Ilustrovat historický přehled vývoje krajiny na vybraných autorech-zástupcích je velmi dobrý přístup. Autorka tak na konkrétních příkladech demonstruje obecné principy, což svědčí o širší znalosti dějin výtvarné kultury. Vyvarovala se tak velmi dobře vágních a obecných tezí při široké charakteristice jednotlivých epoch.

Kritéria výběru autorů jsou po mém soudu trochu nesourodá (1. proměna krajiny, 2. oblaka, 3. atmosféra díla-citové působení) Kritéria 1 a 2 jsou námětem obrazu a 3 je jeho působením... Další kategorizace založená na vztahu krajinné a figurální složky je naopak velmi vyvážená (krajina jako pozadí, krajina jako rovnocenný prvek, krajina jako samostatný prvek).

V kapitole 2.4.1.2. „Mytologie“ se však popisované skutečnosti de facto nevztahují ke krajině. Výběr autorů pro tuto kapitolu také nepovažuji za ideální (náznornější by mohl být Poussine či Turner)

V kapitole a podkapitolách 2.4. se použité citace občas nevztahují tak zcela k řešenému tématu (str. 24. Huyghe – jde spíše o obecnou kompozici, str. 26 Lynton – citát je o figuře)

V ojedinělých případech si autorka protiřečí „**Harmonicky působí i osobitá barevnost jeho obrazu, která je laděna jen do několika tónů, které společně vytvářejí působivý kontrast.**“ (str. 26)

Jazykově by možná bylo dobré omezit nadužívání cizích slov, u nichž lze použít český ekvivalent – „reflektovat“ (odrážet, ukazovat) a „fenomén“ (jev, úkaz, skutečnost). U pojmu „land art“ bych naopak (doslovný) překlad nevolil a pracoval s původním termínem. Překladový termín „zemní umění“ působí podivně...

Praktická část logicky vychází z části teoretické. Jako médium volí autorka fotografii. Vytvořila tři soubory autorských cyklů, ve kterých pracuje s proměnou krajiny v čase. Přes jistou specifickou druhou sérii (absence horizontu - oblaka) však třetí sérii opakuje princip první. Jen první plán - popředí - je výrazně robustnější. Domnívám se, že by bylo bývalo přínosnější pracovat s proměnou kreativnějším způsobem, ať už změnou fotografického materiálu, barevností, hloubkou ostrosti, expozicí atd., tak například i délkou intervalu změny (jaro, léto, podzim, zima...) nebo přechodem k jinému médiu či kombinací různých médií.

Didaktickou část považuji za poněkud problematickou. Jednotlivé úlohy jsou zajímavé, ale motivaci či průběh považuji za nereálný a ne zcela vhodný pro navrženou věkovou skupinu. Didaktický nonsense je dle mého názoru teze: „*Nejdůležitější je předem seznámit děti se základními pojmy, s nimiž budeme pracovat(...)* Je potřeba ho vysvětlit (...) Pojem vysvětlím tak, že se budu děti ptát, aby ony sami přišli na to, co jim chci říct(...)!“

Ad mapa – dovolím si předpokládat, že výstupy nebudou mít bez předchozí motivace (ale asi i s ní) žádnou výtvarnou hodnotu. A mapa nebude spontánní... (str. 37)

Ad 3.2.3. Motivace – „*V rámci hodiny předložíme dětem připravené otázky na téma krajiny a jejich odpovědi na ně se pokusím směřovat tam, kam budu potřebovat.*“ Obávám se, že směřování opravdu zůstane u pokusu...

Ad 3.2.5. Oblíbené místo v krajině – „*Základním faktorem bude citové působení krajiny (...)* Každý bude tvořit obraz skrze své pocity (...) *Může se stát, že výsledkem bude až abstraktní obraz krajiny.*“ Jsem si téměř jistý, že nebude. U zvolené věkové skupiny je abstraktní obraz velmi abstraktním pojmem... Zvládnutí výtvarného problému „Krajina“ předpokládá především, a to nejen podle RVP, řešení zcela jiných problémů.

Umělecky i didakticky je krajina jedním z nejtěžších témat a předpokládá v obou případech výraznou zkušenost, kterou logicky autorka nemůže mít. Přesto oceňuji odvahu pustit se do řešení tohoto tématu a práci považuji v různých směrech za inspirativní.

Diplomovou práci Barbory Košatové doporučuji k obhájení a hodnotím známkou velmi dobře.

Zodpovězte Vaše vlastní otázky z didaktické části práce:

otázka 1. *Co je krajina?*

otázka 2. *Co všechno patří do krajiny?*

otázka 3. *Jaké jsou druhy, typy krajiny?*

otázka 4. *Co se může v krajině měnit?*

otázka 5. *Kdo jsme my v krajině?*